

Havneproject af Vandbygningssinspectoren er ubearbejdet (efter Søfaartarchivets Opmaalinger), og om hvilket Overflags tilnærmelsesvis Rigtighed der ikke findes nogen som helst Grund til at rejse Tvivl, ikke kunnet tage videre Hensyn til Hr. Bruns Project, saavel paa Grund af dets overordentlige Kostbarhed, som og fordi der, efter Alt hvad der er fremkommet, maa reises grundet Tvivl om, hvorvidt et saadant Havneanlæg i Tidens Længde ikke vilde blive ubfat for lignende Vanskeligheder med Hensyn til Befælgningen, som de, der nu gjøre sig gjældende ved Indfælgningen til Graadhybet, fordi den Bevægelse der er i Nordspøens Sandbund vil blive paavirket af den Forandring der vil fremkomme i Strømforsvoldene langs Skallingstykten naar Havneanlægget føres ud til Dybtvande. Spørgsmaalet blev saaledes indskrænket til at undersøge selve det foreliggende Havneproject ved Esbjerg, saavel med Hensyn til Graadhybets Dybde og Sandbarvernes Foranderlighed, som og med Hensyn til Rigtigheden, i teknisk Henseende, af den forelagte Plan til Døshavnen m. m., og den mulige Indflydelse, et saadant Havneanlæg kan have paa Strømforsvoldene mellem Færø og Fastlandet, navnlig udenfor Døshavnen og indenfor den projecterede Forhavn. I disse Henseender har Udvalget været nødt til at holde sig til de fra Ministeriet modtagne Oplysninger, som findes i den af Indenrigsministeriet i 1866 udgivne Brochure: „Om Anlæg af en Havn ved Graadhybets Fastlandstykst“, med tilhørende Planer. Af disse fremgaaer det, at Graadhybet, ifølge de stedfindende Naturforhold, og navnlig ifølge den meget større Udstrømning ved Ebben end Indstrømning ved Floden — idet en stor Deel af den Vandmasse, der ved Floden indstrømmer gennem Knudehybet sønden for Færø, strømmer ud ved Ebben gennem Graadhybet nord for Færø —, om det end ifølge Darrernes Bevægelighed, kan være undergivet stedlige Forandringer med Hensyn til Dybets Løb, dog altid vil beholde en Dybde ved daglig Vandvande af 7 à 8 Fod, og muligvis endog stærke sig dybere. Udvalget har imidlertid ikke kunnet paatage sig en hyderligere Undersøgelse af de i saa Henseende fremsatte Dybdemaalingers og Beregningers Rigtighed, navnlig an-

gaaende Vandmassens Ind- og Udstrømning, men maa henholde sig til det derom fremsatte som noget Givet, hvis Rigtighed man ikke har anseet sig for berettiget til at drage i Tvivl. Det Samme gjælder med Hensyn til Sagens tekniske Side, og Udvalget maa med Hensyn til denne bemærke, at det ikke har kunnet foretage nogen dybere gaaende Undersøgelse, forsaavidt det gjælder om en videnskabelig Bedømmelse af de fremlagte Planer, navnlig hvorvidt der ved disse er taget tilbørligt Hensyn til Havnebygningsteknikens nyeste Erfaringer og Fordringer, og til den Forsigtighed som er fornøden ved Arbejdets Sværfættelse og Paabegyndelse for ikke at udsættes for Tab, og for tillige ikke at fremkalde en skadelig Indvirkning paa Strømforsvoldene. Men hvad forøvrigt Anlægget af en Havn paa Vestkysten angaaer, saa troer Udvalget med Bestemthed at turde udtale, at der ikke kan være Tale om noget andet Sted end det her foreslaaede, naar der ved Anlægget skal tages et billigt Hensyn til et rimeligt Forhold mellem Beføstningerne og Hensigtsmæssigheden, samt til den Nytte og Fordeel, der bør kunne paaregnes. Havneprojectet paa Skallingen maa, som alt anført, allerede paa Grund af Beføstlighedens storartede Dimensioner betragtes som Noget, der maa ligge udenfor det Omraade, Statskassen bør indlade sig paa, noget Lignende gjælder om Havnen ved Ringkjøbing, og en Havn ved Hjørshals kan ved meget større Udgifter neppe byde Mere end en Nødhavn, og vil i alt Fald, om ogsaa dens videre Fremme søges iværksat, ikke være et Foretagende, der byder saadanne Vilkaar for den directe Udførsel, at man deraf kunde faae Anledning til at foretrække den for Esbjergghavnen. Anlægget i Virøbugten ligger ligesom Sidstnævnte saa langt Nord paa, at det ikke kan gjøre en Havn ved Graadhybet oversflødig, medens det derhos paa Grund af sin Kostbarhed neppe i den nærmeste Tid vil komme til Udførelse. Det antages nemlig, at det ikke vil kunne tilveiebringes for Mindre end 5 à 6 Millioner, men denne Sum vil være tilstrækkelig til foruden Esbjergghavnen at forsyne hele Vestkysten med en Jernbane og desuden at afholde Beføstningen ved en sydlig Tverbane.